FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33612
Nom	L'escola d'educació infantil
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Formació del Professorat	3	Primer quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Formació del Professorat	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	9 - La escuela de educación infantil	Formació Bàsica
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	9 - LA ESCUELA DE EDUCACIÓN INFANTIL	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
ANCHETA ARRABAL, ANA	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació
GARCIA IBAÑEZ, MARIA DEL CONSUELO	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació
LORENTE RODRIGUEZ, MIRIAM	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació

RESUM

La matèria proposa un acostament a l'escola infantil des d'una perspectiva multidisciplinària de caràcter històric, polític, legislatiu i comparat, articulant els seus continguts de manera que es permeta una aproximació al coneixement dels seus fonaments i models teòrics, de la seua evolució històrica i dels corresponents condicionants polítics i legislatius, descrivint i explicant, així mateix, les raons de la seua ubicació "en el sistema educatiu espanyol, en el context europeu i en l'internacional", i proporcionant la possibilitat d'un acostament a les "experiències internacionals i exemples de pràctiques innovadores en educació infantil" amb la finalitat de l'adquisició de sabers que els permetran unes futures pràctiques escolars renovadores.

Tenint en compte les consideracions anteriors, la guia docent de l'assignatura `L'Escola de l'Educació Infantil´, es desenvolupa en els apartats que segueixen a continuació.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha restriccions de matrícula relacionades amb altres assignatures del pla d'estudis.
"L'assignatura manté relacions evidents amb altres disciplines que l'alumne pot haver cursat abans/al mateix temps i li confereix un cert bagatge conceptual que ajudarà a consolidar els marcs teòrics d'anàlisi i estudi de matèries com: l'Estructura Social i Educació, l'Organització i direcció de centres, la Història de l'Escola, o la Sociologia de l'Educació, entre les més significatives".

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Situar l'escola infantil en el sistema educatiu espanyol, en el context europeu i en l'internacional.
- Conèixer experiències internacionals i exemples de pràctiques innovadores en educació infantil.
- Valorar la importància del treball en equip i especialment pel que fa als diferents professionals que treballen en educació infantil
- Participar en l'elaboració i el seguiment de projectes educatius d'educació infantil en el marc de projectes de centre i en col·laboració amb el territori i amb altres professionals i agents socials.
- Conèixer la legislació que regula les escoles infantils i la seua organització.
- Coneixement dels principis i estratègies per a dissenyar un centre d'educació infantil de 0-3 anys.
- Capacitat per a dirigir i coordinar l'equip de professionals i tècnics que constitueixen la plantilla en un centre de 0-3 anys.
- Analitzar i valorar la relació entre els principis establerts en el projecte curricular d'educació infantil i la necessària coordinació amb el primer cicle d'educació primària.
- Valorar la relació personal amb cada estudiant i la seua família com a factor de qualitat de l'educació.
- Valorar i entendre el període d'educació infantil com un conjunt de vivències i experiències que es dissenyen perquè cada infant se senta protagonista de la seua vida.

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Explorar la gènesi del concepte actual de Primera Infància, els seus trets i contextualització en distintes realitats socioeducatives per a comprendre la diversitat d'enfocaments pel que fa a la seua educació i atenció i processos que han determinat el discurs de la seua teoria i pràctica en el present.
- Conéixer, interpretar i distingir les diferents teories, orientacions i plantejaments establits entorn de l'Educació i Atenció de la Primera Infància i la seua relació amb les polítiques del nostre entorn.
- Identificar el dret a l'educació durant la primera infància definit en diferents instruments i disposicions internacionals, així com els factors principals que han influenciat la provisió, desenvolupament i expansió de les institucions educatives per a la primera infància comprenent des del nivell de l'agenda global fins al d'implementació de dispositius locals.
- Analitzar quins són els aspectes sobre les polítiques i institucions d'Educació i Atenció de la Primera Infància en què els organismes internacionals (UNESCO, OCDE, UNIÓ EUROPEA…)

convergixen i les principals tendències en les directrius internacionals, diferenciant la seua filosofia educativa i els seus àmbits d'actuació.
- Examinar la política i legislació espanyola en el que competix a les institucions d'Educació Infantil i comparar diverses experiències singulars d'Escola Infantil en diferents entorns.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. UNA PERSPECTIVA DE L'EVOLUCIÓ HISTÒRICA DE L'EDUCACIÓ I ATENCIÓ DE LA PRIMERA INFÀNCIA

Tema 1.- Aproximació històrica de l'educació i atenció de la primera infància en les societats europees.

2. LA IMPORTÀNCIA I EXTENSIÓ DE LA PROVISIÓ DELS SERVICIS DEDUCACIÓ I ATENCIÓ PER A LA PRIMERA INFÀNCIA EN UN MÓN GLOBALITZAT

Tema 2. La concepció de l'educació i atenció per al desenvolupament integral de la primera infància en el context global.
Tema 3: L'impuls de polítiques favorables a la provisió i expansió de l'educació i atenció de la primera infància des d'una perspectiva internacional.

3. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'EDUCACIÓ I ATENCIÓ DE LA PRIMERA INFÀNCIA EN LA UNIÓ EUROPEA

Tema 4. Avanços, desafiaments i tendències de les polítiques per a la primera infància en la realitat actual de la Unió Europea (UE)

4. EL PRESENT DE L'ESCOLA INFANTIL A ESPANYA

Tema 5. L'educació i atenció de la primera infància a Espanya: desafiaments i tendències actuals.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Estudi i treball autònom	67,00	0
TOTAL	112,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques

Exposició de continguts per part del professor o dels alumnes, per a justificar, emmarcar i aclarir els diferents continguts temàtics.

Classes pràctiques

Lectura, anàlisi i valoració crítica de fonts. Comentaris individuals i grupals de textos pedagògics.

Seminaris i Tallers

Estudi i aprofundiment en experiències particulars d'educació infantil a Espanya i en contextos internacionals.

Estudi i treball autònom

Estudi relacionat amb les classes teòriques, pràctiques, seminaris i tallers, sobre els continguts de la matèria.

Estudi i treball en grup

Disseny, elaboració i presentació escrita i oral de treballs en grup.

Tutories

Revisió i orientació del treball individual i en grup.

Activitats complementàries

Tasques optatives d'aprofundiment propostes pel propi alumne.

AVALUACIÓ

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ANCHETA ARRABAL, A.: La Escuela Infantil Hoy: Perspectivas Internacionales de la Educación y Atención de la Primera Infancia. Valencia. Tirant Lo Blanch, 2011.
  ANCHETA ARRABAL, A.: La formación y el desarrollo profesional en la educación y atención de la primera infancia en la Unión Europea. Madrid. Delta Publicaciones, 2018.
  AUBREY, C., DAVID, T. y THOMPSON, L.: Researching Early Childhood Education: Methodological and Ethical Issues. London. Falmer Press, 2000.
  BAIRRÃO, J. y TIETZE, W.: A Educação Pré-Escolar na União Europeia. Lisboa. Instituto de Inovação Educacional, 1995.
  BENNETT, J.: Early Childhood Services in the OECD Countries. Review of the Literature and Current Policy in the Early Childhood Field. Florence. UNICEF, Innocenti Research Centre, 2008.
  BROOKS-GUNN, J. y BERLIN, J. L. (eds.): Early Childhood Development in the 21st century. New York. Teachers College Press, 2003.
  CHAZAN, Sr.: International Research in Ear1y Childhood Education. Windsor. NFER Publishing Company, 1978.
  COCHRAN, M. (ed.): International Handbook of Child Care Policies and Programs. Westport, CT. Greenwood Pres, 1993.
  DAHLBERG, G. y MOSS, P.: Ethics and Politics in Early Childhood. London y New York. Routledge Falmer, 2005.
  DAVID, T.: Educating our youngest children. European perspectives. London. Paul Chapman Publishing Limited, 1993.
  DAVID, T. (ed.): Researching Early Childhood Education. European Perspectives. London, Paul Chapman, 1998.
- FISHER, E. A.: Early Childhood Care and Education (ECCE): A World Survey. Paris. UNESCO, 1991.
  GONZÁLEZ-AGAPITO, J.: La educación infantil. Lecturas de un proceso histórico en Europa. Barcelona. Ediciones Octaedro, 2003.
  LINDON, J. (ed.): Early Years Education in Europe. Oxon. Book Point, 2000.
  MAC NAUGHTON, G., ROLFE, S. y SIRAJ-BLATCHFORD, I.: Doing Early Childhood Research International perspectives on Theory and Practice. Crowns Nest. Allen & Unwin, 2001.

MINISTÉRIO DA EDUCAÇÃO E CULTURA: Situação da educação infantil nos estados membros da CEE. Lisboa. Unidade Nacional de Eurydice, 1990.
OLAYA, M. D.: La Educación Preescolar en España (1900-1988). Albacete. A5, 1995.
OLMSTED, P. y MONTIE, J. (comp.): Early Childhood Settings in 15 Countries: What Are Their Structural Characteristics? The IEA Pre-primary Project, Phase 2. Ypsilanti, Michigan. High/Scope Press, 2001.
PENN, H.: Early Childhood Education and Care. Key Lessons from Research for Policy Makers. Brussels. Nesse, 2009.
SANCHIDRIÁN, C. y RUIZ BERRIO, J. (coords): Historia y perspectiva actual de la educación infantil. Barcelona. Ed. Graó, 2010.
SANCHIDRIÁN, C.: La historia de la educación preescolar desde la perspectiva de la larga duración. Revista Colombiana de Educación, 1(82), 2021. https://doi.org/10.17227/rce.num82-10750
UNESCO: Informe de seguimiento de la EPT en el mundo 2007: Bases sólidas. La atención y educación de la primera infancia. Paris. UNESCO, 2006.

- UNICEF: El cuidado infantil en los países industrializados: transición y cambio. Report Card Innocenti Nª8. Florencia. Centro de Investigaciones Innocenti de UNICEF, 2008.
VARGAS- BARÓN, E.: Planning Policies for Early Childhood Development: Guidelines for Action. Paris. UNESCO, 2005.
WOODILL, G. A., BERNHARD, J. y PROCHNER, L. (eds.): International Handbook of Early Childhood Education. New York, Garland, 1992.

Complementàries

- ALCÁNTARA GARCÍA, P. DE: Manual teórico-práctico de educación de párvulos según el método de Jardines de la Infancia de Fröebel. Madrid. Imp. del Colegio Nacional de Sordomudos y de Ciegos, 1913.
BALAGUER, I., MESTRES, J. y PENN, H.: Quality in Services to Young Children. Brussels. European Commission Equality Unit, 1992.
BALL, C.: Start Right. The Importance of Early Learning. London. The Royal Society for the Encouragement of Arts, Manufactures & Commerce, 1994.
BERLINSKI, S., GALIANI, S. y GERTLER, P.: The effect of Pre-Primary Education on Primary School Performance. London. The Institute for Fiscal Studies, 2006.
CANELLA, G.: Deconstructing early childhood education: Social justice and revolution. New York, USA. Peter Lang, 1997.
FRIENDLY, M. y LERO, D.S.: Social Inclusion through ECEC. Perspectives on Social Inclusion Series. Toronto, Canada. Laidlaw Foundation, 2002.
GARCÍA GARCÍA, M.: Propuesta y validación de un modelo de calidad en Educación Infantil. Madrid. Universidad Complutense de Madrid, 2002.
GÓMEZ-CAMINERO GARCÍA, R. (coord.): La educación infantil a debate. Actas del I Congreso Internacional de Educación Infantil. Granada, 1998.
KARLSSON, M.: Family Day Care in Europe. European Commission, Employment, Industrial Relations and Social Affairs. Brussels. Equal Opportunities Unit, 1996.
MAC NAUGHTON, G.: Doing Foucault in early Childhood Studies: applying post-structural ideas. London. Routledge, 2005.

- MILLER, L. y CABLE, C.: Professionalism in the Early Years. London. Hodder: Arnold, 2008.
  OBERHUEMER, P. y ULRICH, M.: Working with Young Children in Europe. Provisions and Staff Training. London, Paul Chapman, 1997.
  PANIAGUA, G. y PALACIOS, J.: Educación Infantil: Respuesta educativa a la diversidad. Madrid. Alianza Editorial, 2005.
  PASCAL, C. and BERTRAM, A.D.: The education of young children and their teachers in Europe. Worcester, UK. Worcester College of Higher Education, 1992.
  PEETERS, J. y VANDENBROECK, M.: Working towards better childcare. Gent. University of Gent, 1994.
  PENN, H.: Comparing nurseries, staff and children in Italy, Spain and the UK. London. PCP Paul Chapman Publishing Limited, 1997.
  PENN, H.: Unequal Childhoods: young childrens lives in poor countries. London. Routledge, 2006.
  PROTT, R. y PREISSING, C. (eds.): Bridging Diversity on Early Childhood Curriculum. Berlin. Verlag des Netz, 2007.
  SCHWEINHART, L. J., MONTIE, J., XIANG, J., BARNETT, W. S., BELFIELD, C. R. y NORES, N.: Lifetime Effects: The High/Scope Perry Preschool Study through Age 40. Ypsilanti, Michigan. High/Scope Press, 2005.
  TOBIN, J. J., WU, D. Y. H. y DAVIDSON, D. H.: Preschool in Three Cultures: Japan, China and the United States. New Haven. Yale University Press, 1989.
  UNESCOBIE: Cross-National Compilation of National ECCE Profiles. Genève/Paris. Bureau International déducation de lUNESCO, 2006.
- UNESCO-OREALC: Intersectorial Co-ordination in Early Childhood Policies: A synthesis of experiences in Latin America. Santiago. UNESCO, 2004.
  VAN DER GAAG, J. y TAN, J.-P.: The Benefits of Early Child Development Programs: An Economic Analysis. Washington. DC, Banco Mundial, 1998.
  YOUNG, M. E.: Desarrollo del Niño en la Primera Infancia: Una inversión en el futuro. Washington, DC. Banco Mundial, 1996.
  YOUNG, M. E. (ed.): From Early Child Development to Human Development. Washington. The World Bank, 2002.